



**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, Olim S. Congregationis Indicis Consvltoris, &
insignis Ecclesiæ Vimaraneſis Theſaurij maioris, Demvm
Episcopi Vgentini, Et A Consiliis ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1655

XXIV. De Oblationib[u]s.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98569)



D E
**PAROCHI OFFICIO
 ET POTESTATE,**
 P A R S T E R T I A.

In qua de Iuribus Parochialibus, Oblationibus scilicet, *Quarta Parochia-
 li, seu Canonica Portione, Sepultura, Funeralibus,
 Primitiis, & Decimis* agitur.

CAPVT XXIV.

De Oblationibus.

S V M M A R I V M.

- | | |
|--|---|
| <ol style="list-style-type: none"> 1 Oblationes generaliter sumpta quid impor-
tent, ostenditur. 2 Oblationum appellatione continetur quicquid
fidelis offert Deo, & Ecclesie, siue sint res
mobiles, siue immobiles. 3 Oblationum tres sunt species. 4 Oblationum usus antiquissimus. 5 Oblationes, quae in usus ministrorum expo-
nuntur sunt de iure Parochiali. 6 Laici non debent recipere à Clericis oblatio-
nes. 7 Parochus non debet candelas benedictas trans-
mittere ad aedes secularium, sed in Eccle-
sia populus eas recipere tenetur. 8 Oblationes, & annuaria pertinent ad Re-
ctores, & Vicarios Ecclesiarum Ordinum
Militiarum, & non ad Commendatarios,
seu Praeceptores eorum. 9 Oblationes non debentur ex precepto, nisi in
quatuor casibus enumeratis, n. 10. 11 Parochiani quando soliti fuerint in quibus-
dam festiuitatibus certas facere oblationes,
illis neglectis, aut non praestitis possunt per
Superiorem cogi ad illam consuetudinem
seruandam. 12 Consuetudo, licet à principio voluntaria, &
minimè obligatoria, sensim potest habere
vim legis, & obligare. 13 Oblatio ut verè dicatur oblatio, & sit Deo
accepta, quae requirantur, ostenditur. 14 Dissidentes fratres, | <ol style="list-style-type: none"> 15 Pauperes opprimentes, 16 Sacrilegi, 17 Extrahentes seruos suos ab Ecclesia, 18 Raptores, 19 Pœnitentes, 20 Meretrices publicæ, 21 Oblationes extra Ecclesiam ad sustentationem
debitæ exigi possunt ab illis, qui offerre pri-
bentur. 22 Oblationes alicui capella in Ecclesia existen-
ti, non Capellano, sed Ecclesie, & Rectori
debentur. 23 Oblationes, quae sunt in aliquo Altari, in da-
bio praesumuntur fieri intuitu Ecclesie. 24 Oblationes, quae sunt in capella, vel Oratorio
sito intra Parochiae fines, non Oratorio, sed
ipsi Parochiali adiudicari debent. 25 Oblationes factæ in capellis, ubi erecta sunt
distincta beneficia, Parochiali, & Parochi,
non capellis, & Beneficiariis cedunt. 26 Oblationes factæ imagini depictæ in pariete
domus alicuius persone priuatae, Parochiali
quaeruntur, nisi fierent contemplatione Do-
mini domus. 27 Oblationes, quae sunt tempore Iubilæi, vel an-
no Sancto in Ecclesia Cathedrali, spectant
ad Archipresbyterum eiusdem Ecclesie, non
autem ad Episcopum. 28 Oblata celebranti in Ecclesia, cedunt Rectori. 29 Oblationes, quae sacris Imaginibus deferuntur,
an debeantur Episcopo, vel potius Parochi,
ostenditur, & n. 30. 30 Oblationes erogari debent in usum à largien-
tibus destinatum. 31 Consuetudo in materia oblationum admit-
tenda. 32 Ius Luétuosa nuncupatum apud Instans
quid importet. |
|--|---|

OBLATIO



BLATIONES, licet generaliter sumptæ, importent omnes actiones, per quas quæcunque res ad diuinum cultum exhibentur, vt explicat Sor. de instit. lib. 9. q. 3. art. 1. & ita in verbo oblatio sic accepto, decima & primitia contineatur, vt aduertit in specie Syluest. in sum. verbo, Decima, numer. 2. sicut continentur omnia illa, quæ Deo Opt. Max. offeruntur, prout in decima patet ex illo Genes. cap. 28. in finalibus verbis ibi, decimas offeram tibi, &c. & Numer. cap. 18. ibi, decimarum oblationem: in primitia probat tex. in cap. 1. 16. q. 7. ibi, offerent, iunctis verbis præcedentibus: strictè tamen, & propriè oblationes dicuntur res illæ, quæ intuitu Religionis immediatè Deo ab hominibus absque immolatione exhibentur, vt scilicet, vel in vsum Ecclesiæ, vel in vsum ministrorum cedant, iuxta illud Matth. 5. Si offers munus tuum ante Altare, &c. & Deuter. c. 23. ibi, Non offeres mercedem, &c. & Malachia c. 1. ibi, Si offeratis, &c. explicat Sor. d. q. 3. art. 1. Et sic oblationum appellatio contineri quicquid fidelis offert Deo, & Ecclesiæ, per cap. cum inter, de verb. signif. docent Oldrad. cons. 293. in fine, Isidor. Moscon. de maiest. milit. Eccles. lib. 1. p. 3. cap. 3. pag. 466. Card. Tusch. tom. 5. lit. O. conclus. 11. num. 1. quos refero in tract. de appellatiua verb. vtriusque iuris signif. appel. 172. n. 1. quibus addo Bonac. de legib. q. ult. puncto ult. n. 3. & de suspens. omnibus in particulari, disp. 3. q. 3. puncto 6. n. 3. siue sint res mobiles, siue immobiles, nec refert testamento legentur, vel aliter donentur, cap. qui oblationes, cap. clerici, 13. q. 2. Mar. Socin. in tract. de oblation. libell. 1. Troil. Maluet. in simili tractat. ferè per tot. Azorius institut. moral. p. 1. lib. 6. cap. 27. quæst. 8. Monet. de decim. cap. 2. numero 9. & cap. 3. numero 2. Galgan. de iure publico, lib. 3. tit. 53. num. 1. Nam oblationum tres sunt species: prima dicitur donatio rei inter viuos facta Deo, & Ecclesiæ; secunda dicitur donatio causa mortis, quæ fit pro animæ redemptione, & solet mortuarium appellari, c. indignè, 12. q. 2. Tertia dicitur Vsualis, & est illa, quam faciunt fideles, dum offerunt ad Altare, vel ad manum Sacerdotis, cap. causa, d. c. cum inter, de verb. signif. Rebuff. de decim. q. 1. n. 27. Hier. Carat. in opusculo de iurib. Parochialib. tit. 3. cap. 3.

Oblationum vsus antiquissimus: cœperunt autem tempore Caïn & Abel, vel secundum alios tempore Noë, vt Gen. 4. & 8. vbi dicitur: Noë edificauit Altare Domino, tollens de cunctis pecoribus, & volucribus mundis, & obtulit illi in holocausta super Altare: & in lib. Num. c. 6. vbi habet, quod Principes Israël obtulerunt munera coram Domino, sex plaustra tecta cum duodecim bobus, & alia quæ Barbofa de Parocho. Pars III.

præcepit Dominus. Et in lege Gratia, dum pariter in Altari, vel Ecclesia, tempore Misæ, panis, oleum, vinum, mel, cera, & alia huiusmodi offerri consueuerunt, antiquissimus quoque vsus existit, vt constat ex Canonibus Sextæ Synodi: & in can. 28. Trullano declaratur qua ratione possint fructus aliqui offerri, vt v. g. vna, non vt distribuantur cum Eucharistia; sed, vt benedicantur: ac Can. 57. dicitur non oportere offerre ad Altare lac, & mel, quod Suar. de relig. tom. 1. lib. 1. de diuino cultu, cap. 4. numer. 2. cautum putat propter aliquas superstitiones, quæ ex oblatione mellis, & lactis introducerentur; & quamuis ibi Suar. nullam exprimat causam, existimo tamen eam fuisse ad repellendam multorum Hæreticorum insaniam, qui putabant materiam sanguinis in sacrificio ecclesiastico esse lac, contra quos definitum fuit in Conc. Bracharensi III. celebrato circa annum 675. cum malum adhuc ferperet, iterum ablatum est à sacris oblationibus lac à Patribus, qui Canones Trullanos edidère triginta plusve annis post celebrationem tertij Bracharensis.

Oblationes igitur, quæ in vsus ministrorum reponuntur, sunt de iure Parochialis, cap. quia Sacerdotes 13. capit. Sanctorum 14. 10. quæst. 1. leg. Regia Castella, tit. 19. partit. 1. quia illis propter Sacramentorum administrationem sunt debita, Host. in sum. tit. de Paroch. numer. 3. vers. & hac Presbytero. Roman. cons. 356. numer. 3. vers. idem in oblationibus, Ioann. Andr. in cap. eum qui, numer. 3. de præb. lib. 6. vbi Ancharan. num. 3. Gemin. in §. insuper, numer. 9. Rot. in Hispanen. Primitiarum 13. Maij, 1622. coram R. P. D. Nauarro. Vnde & laicos non debere recipere à Clericis oblationes. nec aliquam in hoc consuetudinem esse admittendam resoluit Aloys. Riccius in praxi part. 4. resolut. 265. numero 5. vbi num. 6. id limitat si fuerit consuetudo introducta, prout est in tota Italia, per quam in festo Purificationis B. Virginis laici recipiunt oblationes candelarum benedictarum à Sacerdotibus. Sed an consuetudo quoddam laicis in die Purificationis Virginis M. in Ecclesia per Presbyteros candelæ cereæ albæ, vel alterius coloris offerantur, sit valida, & obseruanda; vide latè Guttier. Canon. lib. 2. cap. 21. num. 156. & num. 158. & seqq. agit de consuetudine quoddam Parochi teneantur dare in Paschate suis Parochianis agnum Paschalē, vel Pascha, vel quid aliud. Caueat tamen sibi & Parochus huiusmodi candelas, benedictas transmittere ad edes secliarium, sed iuxta laudabilem, & obseruatam ab Ecclesia vniuersali consuetudinem, in Ecclesia populus eas recipere teneatur, vt celsuit Sac. Congreg. negotijs Episcop. & Reg. preposita,

in una Fogliena. de anno 1581. & celebrans, qui distribuit candelas, cineres, & palmas, de recto capite distribuere tenetur, vt censuit Sacrorum Rituum Congreg. sub die 18. Iulij 1626.

Vnde oblationes, & anniuersaria pertinere ad Rectores, & Vicarios Ecclesiarum Ordinum Militarium, & non ad Commendatarios, seu Praeceptores earum, quia illa non veniunt appellatione decimarum, quarum tantum conceduntur, & debentur Commendatariis, resoluunt Frater Emmanuel *quest. Regular. tom. 1. quest. 34. art. 7.* Didacus de la Motta de *confirm. Ordin. S. Iacobi. lib. 2. cap. 1. §. 10. probat. 8. pag. 193.* nouissime Hier. Rodriq. in *compendio quest. Regular. resolut. 15. num. 18.*

Querit gloss. verb. oblationes, in cap. statui-mus, 16. q. 1. an detur praecipuum de soluendis oblationibus. In quo dubio securè tenendum est oblationes non deberi ex praecipuo, cum id in sacris Canonibus nunquam appareat: nam illud *Exodi cap. 23.* est dictum caeremoniale, vt docent Cardinal. *conf. 6. ad fin. de religiosis domibus.* Armil. in *summ. verb. oblatio, numero tertio.* Grilenzon. *conf. 55. à numero vigesimo secundo, & conf. 167. numero vigesimo septimo.* Azorius *institution. moralium p. 1. lib. 7. cap. 7. questione 11.* Lessius de *instit. lib. 2. cap. 39. dub. 6. numero 34.* Suar. de *Religion. tom. 1. tractatu 2. lib. 1. cap. 5. numero 2.* Guttier. *Canon. lib. 2. cap. 21. num. 153.* vbi ait dictum huius gloss. sic simpliciter prolutum iure non procedere.

10 Limitatur tamen haec resolutio in quatuor casibus enumeratis à Sancto Thom. 2. 2. *questione 86. articulo 1.* & à Hieronymo Carat. in *opuscul. de iuribus Paroch. tit. 3. cap. 4.* & nouissime ab Aloysio Riccio in *praxi, part. 4. resol. 295. numero tertio.* Primus est, cum debentur per modum census, pensionis, aut conuentionis antea factæ cum Ecclesia, Ang. in *sum. verbo, Oblatio, numero 1.* Grilenzon. *dicto conf. 167. numero vigesimo octauo.* Secundus, cum debentur ex testamento, legato, donatione, voto, &c. Rebuff. de *decim. q. 1. numero 24.* Tertius, quando ministri Ecclesie non habent congruam sustentationem: Tenentur enim Parochiani ex praecipuo naturali, & diuino ad exhibendas oblationes quando presbyteri indigentes sunt, nec habent vnde possint sibi necessaria ministrare, Sor. de *Instit. lib. 9. quest. 3. articulo 1.* Thesaur. *Pedemont. decis. 99. n. 17.* Guttier. *Canon. lib. 2. cap. 21. num. 139.* qui addunt praedictos Parochianos per viam excommunicationis hoc casu compelli posse ad eas soluendas, nisi tanta inopia laborent quod eis sufficienter providere non possint: quo casu Parochus manibus victum querere debet ne Paro-

chianis onerosus existat. Quartus, cum alicubi oblationes consuetudine sunt introductæ: nam, vbi extaret, quod in quibusdam festiuitatibus Parochiani soliti sint certas facere oblationes, illis neglectis, aut non praestitis, possunt per Superiorem cogi ad illam consuetudinem seruandam, & videtur dici de consuetudine per decem annos recepta: ita Nauar. in *man. cap. 13. numero 19.* referunt Azor. & Suar. *citatis locis*, subdens ipse Suar. *num. septimo*, circa tertium casum esse aduertendum, obligationem, de qua ibi, verificari, quando necessitas ministrorum oriretur ex eo, quod Parochiani non soluerent decimas sufficientes ad sustentationem: nam, si soluerent, non daretur talis obligatio: additque *numero octauo*, non currere hanc obligationem Parochianis, quando adeo pauperes, & tennes sunt, vt non possint conferre ad congruam Parochi sustentationem. Sed circa vltimum casum aduertendum hanc consuetudinem, licet à principio voluntariam, & minimè obligatoriam, sensim posse habere vim legis, & obligare, quia acceptata est, & praescripta, vt obligatoria ita Guttier. *Canon. lib. 2. cap. 21. numero 140. cum seqq.* Azor. *dicto lib. 7. cap. 30.* alias 27. *questione 12.* Lessius de *iusti. lib. 2. cap. 39. dubio 6. numero 34.* Suar. *dicto cap. 5. numero 12.* vbi *num. 21.* & Lessius *num. 39.* citato loc. addunt ad huiusmodi praescriptionem sufficere decennij tempus, Perez de Lara de *appellat. cap. 12. à num. 21.* Ad hoc autem vt valeat praedicta consuetudo offerendi clericis in Ecclesia, & possint compelli laici ad eam obseruandam tanquam laudabilem, tria requirit Guttier. *dicto lib. 2. Canon. cap. 21. à numero 148.* Primum quod Parochiani gratis, sponte, purè, & simpliciter, nulla necessitate cogente, vel pactione, seu pignore praecedente, sed ex deuotione principaliter obtulerint, & soluerint. Secundum vt quod à Parochianis soluitur, sit certum, taxatum tamen arbitrio Parochianorum, non autem Rectoris Ecclesie. Tertium quod totus populus, vel maior pars persistat in seruando praedictam laudabilem consuetudinem, quia tunc cogi poterunt singulares eam non seruantes.

Vt oblatio verè dicatur oblatio, & sic Deo accepta, tria requiruntur, secundum Panormitan. in *cap. fin. de verbor. signific. Primum*, quod offerens sit Christianus, quia Ecclesia ab infidelibus non recipit oblationes, nisi fortè damnum passa sit ab eisdem, pro quo tamen non oblationes, sed earum recipit estimationem, vt notatur in *cap. quanto, de usur.* sed nec aliquid, quod fuerit oblatum idolo, Ecclesia recipit, vt in *Concil. Illiber.* est constitutum. Secundò requi-

ritur, vt offeratur Ecclesiæ: nam quod priuata personæ offertur, non est propriè oblatio, sed donatio, aut eleemosyna, etiamsi ecclesiasticæ personæ donetur. *Tertio*, vt res oblata sit licitè, & honestè acquisita, alioquin pro oblatione non recipitur, *dist. capit. causa, de verb. signific. capit. quia in omnibus, de usur. capit. ex transmissa, de decim.* Illicitè autem intelligitur acquisitum quicquid id ex furto, usuris, vel alio illicito exercitio, aut ex meretricio est acquisitum: nam Eccles. 38. legitur: *Dona iniquorum non probat Altissimus, nec respicit oblationes iniquorum, nec in multitudinem sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis.* Hoc idem affirmat Sanct. August. *lib. de verb. Dom. serm. 35.* & S. Gregor. *in præfat. in Iob. ait: Victimæ impiorum abominabiles Deo sunt, vota iustorum placabilia; neque enim Omnipotentis iudicio, quid sed à quo detur, inspicitur, hinc scriptum est: Respexit Dominus ad Abel, & ad munera eius; ad Cain autem, & ad munera eius non respexit.*

Idè gloss. *verb. dona, in cap. 2. distinction. 90.*
 14 septem enumerat personarum genera, quibus prohibitum est, oblationes offerre. *Primum*, & dissidentium fratrum. *Secundum*, pauperes opprimentium, *dicto capit. 2. Fusc. de visitation. lib. 1. cap. 24. à num. 10.* Sanct. Thom. 2.2. *quest. 86. artic. 3.* Suarez de Relig. *tom. 1. lib. 1. de diuino cultu, cap. 6. à numer. 4.* vbi numer. 10. intelligit de oblationibus tantum, quæ fiunt ad Altare. *Tertium*, & sacrilegorum, *cap. diuino, 12. question. 2.* *Quartum*, & extrahentium seruos suos ab Ecclesia, ad quam confugerant, *cap. miror, 17. question. 3.* Gambacurt. *de immunit. Eccles. lib. 8. cap. 1. numer. 10.* Ludouicus Correa *in repetit. cap. inter alia, de immunitate Eccles. part. 4. n. 7. prope finem, vers. quinta.* *Quintum*, & raptorum, *cap. super, de raptorib. Suarez de Relig. tom. 1. tractat. 2. lib. 1. c. 6. Sextum* usurariorum, *capit. quia in omnibus, de usur. Suarez tom. 5. de censur. disputation. 31. section. 2. numer. 7.* Valer. Reginald. *in praxi fori peniten. lib. 23. num. 95.* Azor. *institution. moral. part. 1. lib. 7. cap. 38. alias 27. quest. ultim. qui intelligunt de oblationibus, quæ fiunt in Altari ad offertorium Missæ, Squillante de obligation. Cleric. part. 4. num. 90. nouissimè Bonacina de suspensionibus omnibus in particulari, disputation. 3. question. 3. puncto 6.* *Septimum* & poenitentium, *cap. eos quos, de consecration. distinction. 4. vbi colligit gloss. hanc poenam extendi non debere, nisi quatenus reperitur dictum: quod idem est ac non extendi debere ad alios casus, etiamsi similes esse videantur, Syluest. verb. Decima, num. 8.*

20 Sentit eadem gloss. *dist. verb. dona*, publicas meretrices non posse oblationes offerre: quia eas recipi prohibetur Deuteronom. Barboza de Parocho. Pars III.

23. *num. 17.* & admittit Sanct. Thom. 2.2. *q. 86. articulo tertio, ad 1.* dum ait in veteri Lege tales oblationes propter immunditiam prohiberi; in noua autem Lege propter scandalum, & similiter *questione 32. articulo 7. ad 2.* eandem reddit rationem, tum propter scandalum, tum propter reuerentiam; & idè Suarez *dicto capit. 6. numer. 8.* docet, secluso scandalo, bene posse Ecclesiam oblationes meretricum accipere, vt etiam aliorum peccatorum, licet publici sint, dummodo scandalum non detur, nec ipsorum oblata ita malè parta sint, vt veris dominis restitui debeant, aut aliis operibus charitatis sint obnoxia, puta sustentationi parentum, filiorum, &c. de quibus idem Suarez *dicto capit. 6. numer. 6. & 7.*

Videtur hæc prohibitio ex parte offerentis esse pro oblationibus spontaneis tantum, de quibus Amos *capit. 4. numer. 5.* ibi, *vocate oblationes voluntarias*, & Numer. *cap. 29. num. 39. & Deuterom. 16. num. 10.* alioquin suprâ enumerati mercedem reciperent de sua iniquitate, vt gloss. Archidiac & Turrecr. *numer. 2. sustinent in dicto cap. 2.* At Suarez *dicto capit. 6. numer. 10. cum sequentibus*, meritò pro omnibus esse intelligit, subditque eas in Ecclesia inter Missarum solemnias accipiendas non esse, vt tales peccatores confundantur, licet tamen oblationes debitæ ad sustentationem exigi possint, & compelli Parochiani, vt eas tradant extra Ecclesiam, quia modus, & locus, vbi offeruntur, est valdè accidentarius; & probat ex *capit. quanto, de usur.* addit verò pretium oblationum, quæ ex consuetudine debentur, sed non ad sustentationem, accipi posse ab iis peccatoribus extra Ecclesiam, sed non exigi.

Oblationes factæ alicui capellæ in Ecclesia existenti; non capellano, sed Ecclesiæ, & Rectori debentur, Felin. *in capit. dilectus, num. 1. de officio Ordin. Socin. de oblatione libel. 18. question. fin.* nisi appareat relictum esse intuitu ipsius capellæ, non Ecclesiæ, Marc. Antonin. Genuens. *in præf. Archiepiscop. Neapol. cap. 72. num. 14.* Aloyf. Ricc. *in praxi, parte 4. resolution. 296. num. 2.* Hieronym. Carat. *in opuscul. de iuribus paroch. titul. 3. cap. 9. vbi subdit, quod in dubio & oblationes, quæ fiunt in aliquo Altari, præsumuntur fieri intuitu Ecclesiæ: sic etiam & oblationes, quæ fiunt in Capella, vel Oratorio sito intra Parochiæ fines, non Oratorio, sed ipsi Parochiali ad iudicari debere resoluunt Troil. Maluet. de oblation. dub. 4. num. 29. Mar. Socin. eodem tractat. dicto libel. 18. num. 9. & 10. Franc. Marc. Delphin. *decis. 385. num. 2. parte 2.* Rebuff. *de**

- decim. question. 1. num. 29. Ferret. conf. 143. num. 4. Ripa de oblation. Eccles. resp. 1. numer. 2. cum sequentibus. Decian. conf. 16. num. 8. libr. 2. Borgnin. decis. 16. numer. 71. parte 2. Thesaur. Pedem. decis. 99. numer. 2. Gutierrez canon. libro 2. capit. vigesimo primo, numer. 139. Franciscus Leo in thesauro foreccles. part. 2. capit. 28. numer. decimonono, & 31. Marc. Antonin. var. resolut. 112. casu 2. Hieronymus Carat. dicto titul. 3. capit. 10. Rot. decis. 256. part. 1. recent. Aded vt procedat, etiam si oblationes fierent in capellis, vbi erecta essent distincta beneficia: quia nihilominus Parochiali, & Parocho; non capellis, & Beneficiatis cederent, Abb. in d. cap. pastoralis, numer. secundo. Socin. dicto libell. 18. numer. decimo. Fuscus de visitat. libro primo, cap. 14. numer. duodecimo. Maluet. dicto dub. 4. numer. vigesimo nono. Rot. decis. 308. numer. secundo. part. 2. recent. & in Hispanen. Primitiarum, 13. Majj, 1612. coram Reuerendo Patre Domino Nauarro. Addit*
- 26 Carat. dicto titul. 3. cap. 11. † Oblationes factas imagini depictæ in pariete domus alicuius personæ priuatæ, Parochiali quæri, intra cuius fines situs est paries, nisi offerens obrulisset contemplatione domini domus, putâ si talis esset pauper, vel offerens sciret dominum domus ex consuetudine conuertere oblationes in suas necessitates, vel in pios vsus: additque non obstare caput, hanc consuetudinem, causa 11. question. 1. quia loquitur de oblati in Ecclesia, non in loco profano.
- 27 Oblationes, quæ fiunt tempore Iubilæi, vel anno Sancto in Ecclesia Cathedrali, spectant ad Archipresbyterum eiusdem Ecclesiæ, non autem ad Episcopum: nam, cum Archipresbyter habeat curam animarum, & Sacramentorum administrationem, habet per consequens de Iure communi fundatam intentionem in omnibus oblationibus, idque priuatim ad Episcopum, vt per Abbat. in cap. quoniam, notab. 1. de decim. Maluet. de oblation. dub. 4. numero 401. Ferret. conf. 143. numero 4. Hieronym. Carat. dicto titul. 3. capit. 12. Aloys. Ricc. dicto resol. 296. numero 6. Rot. in Beneuentana spolij, 2. Decembris, 1585. coram Orano, quam citat Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de bonis Clericor. §. 3. numer. 49. vbi numer. 50. refert plura, quæ veniunt oblationis nomine. † Oblata celebranti in Ecclesia cedunt Rectori, Hieronymus Carat. dicto titul. 3. capit. 13. in princip. vbi in fine resoluit, quod oblationes, quæ fiunt in Missa de sponso, quæ celebratur à Parocho in aliena Parochia, debent esse celebrantis,

cum eius contemplatione dentur.

Quæstio est dubia, an oblationes, quæ sacris Imaginibus deferuntur, debeantur Episcopo, vel Parocho, & multi partes Episcoporum tuerentur, vt Angel. in disputat. incip. In refulgenti in 2. dub. Maluet. de oblation. in 4. dubio numero 14. Petrus de Vbald. de canonica portione, capite 4. questione 16. refert Decian. conf. 16. numero 6. libel. 2. Atamen verior, & hodie receptissima est sententia, quod, siue in Ecclesia Parochiali positæ sint huiusmodi imagines sacre, siue extra; intra tamen limites Parochiæ, habet fundatam intentionem Parochus super omnibus obuentionibus contingentibus intra limites suæ Parochiæ, & ad eum spectant: vrgensque est text. in cap. pastoralis, & ibi Canonistæ, de his quæ fiunt à Prelato sine consensu Capituli, & text. in cap. hanc, 10. question. 1. & in cap. dilectus, de Officiis Ordinar. vbi Abb. numer. 4. qui subdit in versicul. quoad primam, Episcopo solum debent oblationes, quando sacre Imagines reperiuntur extra omnem Parochiam, Felin. ibidem in princip. & numero tertio, & Abb. in cap. quoniam, numer. primo, de decim. vbi signanter, quod spectant ad Parochum, & non ad Episcopum: Capella Tholosana decis. 483. Ferret. conf. 143. qui benè distinguunt numer. 2. 3. & 4. Azorius institut. moral. part. 1. lib. 7. cap. 38. quæstio 13. Decianus, qui fusè pro Parocho contra Episcopum in his oblationibus quæ iconi Sanctissimi Crucifixi offerebantur, consuluit dicto conf. 16. per tot. libr. 2. Gutierrez canon. question. lib. 2. c. 21. numer. 162. Marefc. var. resolut. lib. 2. cap. 42. numer. 6. 7. & 8. Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de bonis Cleric. §. 3. n. 3. & 6. Aloys. Riccius in decis. Curie Archiepiscop. Neapolit. pag. 4. decis. 170. numero 7. & hanc eandem opinionem videtur amplexus Sanct. Thom. 2. 2. question. 86. artic. 2. præsertim in respons. ad 2. argument. & expressè sequuta est Rot. in Aquilana Nullitatis erectionis, 20. Decembris, 1010. coram Reuerendo Patre Domino meo Pirouano, quæ est decisio 256. part. 1. recent. & in Beneuentana Spolij, 2. Decembris, 1585. & eadem die, 1587. coram Orano: vbi dictum fuit, oblationes factas in Ecclesia Cathedrali spectare non ad Episcopum, sed Archipresbyterum, qui curam animarum ibi exercebat: & idem respondit Sacra Congregatio Eminentissimorum Interpretum Concilij Tridentini in vna Cauen. Ius enim vniuersale habet Parochus intra limites suæ Parochiæ, mediùsque est inter Deum, & populum: vnde quemadmodum dogmata, & Sacramenta, quæ proueniunt à Deo, exhibet

bet populo; ita vice versa exhibet Deo ea, quæ sunt populi, nempe, preces, & oblationes, & qui Altari seruiunt, de Altari participant, ut egregiè ratiocinatur Sanctus Thom. d. art. 2.

- 30 Et quamvis hæc conclusio sibi locum vendicat, nisi oblationes in certum usum ex piorum offerentium voluntate fuerint destinatae; in dubio enim solummodo spectant ad Parochum: at, quoties à Fidelibus præstantur ad certum finem, pro Missis scilicet, & fabrica, tunc ad Parochum nullo modo spectant, & voluntas eorum qui elemosynam, seu oblationes dederunt, præcisè seruari debet, ut præcitati Doctores movent, & præsertim Addentes ad Cappellam Tolosan. dict. decis. quadragesima octuagesima tertia. Marefcot. dict. cap. 42. numer. 1. lib. 2. Aloysius Riccius decis. 170. num. 1. Rota Bracharen. Oblationum, decimo septimo Decembris, 1612. coram Cardinali Pamphilio iuniore. nunc Sanctissimo D. nostro Innocentio X. Attamen aduertendum est, quod non habet quidem fundatam intentionem Parochus ad effectum, ut hoc casu oblationes conuertat in proprium, cum debeant in usum à largientibus destinatum erogari; Verùm administratio harum oblationum, etiam tali casu ad Parochum videretur spectare, ex eodem iure parochialitatis; & qua ratione oblationes spectant ad Parochum, nisi fuerint in determinatum usum datae, eadem, imò & maiori ratione ad eundem Parochum spectat saltem administratio oblationum, quoties in certam causam sunt eroganda, cum & regulariter de istis oblationibus Parochus debeat esse fidelis administrator, ac dispensator, partim conuertendo in proprium usum, partim erogando in iis, quæ concernunt cultum diuinum, & partim ad pauperum inopiam subleuandam, ut per Sanctam Thomam loco præallegato, & de harum oblationum distributione idem sancitum fuit in cap. Vultetana, & in cap. quatuor, 12. question. 2. & quod huiusmodi oblationum solus Parochus habeat administrationem, dixit Abb. in cap. postulastis, numer. 2. versic. administrationem autem, De his, quæ fiunt à Prælat. sine cons. Cap. & Ferret. dicto cons. 143. numer. 4. versic. & quod: plurimum tamen admit-
- 31 tendam esse consuetudinem in hac materia oblationum tradunt omnes, ut per Mar. Socic. de oblatione, libr. 18. numer. 17. 18. & 26. Maluet. eodem tractat. part. 4. numer. 62. Ferret. cons. 278. Decianus dicto cons. 16. num. primo, Aloysius Riccius dict. decis. 170. numero secundo, Stephanus Gratianus disceptat. forens. cap. 395. numero 25. Et ex Theologis admittit Sor. de instit. lib. 2. question. 3. articul.

2. versic. quidquid. Ita eleganter Rot. in Lunen. Sarzanen. Oblationum, octavo Februarij, 1627. coram Reuerendo Patre Domino Merlino, postea eiusdem Sacræ Rotæ Decano.

In plerisque Diocesisibus Regni Portugaliæ, & alibi, viget antiqua consuetudo, ut ex bonis & rebus à defuncto relictis debeatur ac danda sit Parocho melior vestis seu supellex, aut vas aliquod argenteum, seu alia res mobilis, quam ipse Parochus elegerit: pro cuius consuetudinis validitate pugnant Cassador. decis. unic. de consuetudine, in princip. & numero primo. Couarrua. var. lib. 1. cap. 17. numero tertio, versic. sic sanè, latè Gutierrez canonic. libro 2. cap. 21. numer. 160. vbi numer. 161. idem procedere ait, ac seruandum esse in veste scissa parochiani decedentis existente penes sartorem, nondum suta nec completa, electa vigore dictæ consuetudinis à Rectore Ecclesiæ Parochialis. Hoc ius Parochi ad meliorem supellectilem defuncti, *Luctuosa* vocatur apud nostros Lusitanos, quia ex luctu ob mortem defuncti exigitur siue defertur ex prædicta consuetudine, quamvis magis propriè ab effectu posset vocari *Gaudiosa* eam habere debentibus, ut aduertit Gutierrez dict. cap. 21. num. 161. in fine, qui affirmat *Luctuosam* quoque vocari apud suos Ciuitatenses.

CAP V T XXV.

De Quarta Parochiali, seu canonica portione.

S V M M A R I V M.

- 1 Canonica portio inducta est Iure Canonico propter Sacramenta, qua ministrat Parochus suis Parochianis.
- 2 Canonica portio de Iure est Quarta, & potest induci per consuetudinem, quod sit medietas, vel tertia, & quæ consuetudo in hoc attendenda sit ostenditur.
- 3 Ecclesia illa, apud quam defunctus fuerit sepultus, tenetur partem eorum, quæ ille pro anima sua eidem Ecclesiæ reliquit, Parochiali Ecclesiæ tradere, in qua domicilium defunctus habebat.
- 4 Religiosi omnes etiam Mendicantes, tenentur soluere Quartam funeralem, quando quis eligit sepulturam apud suas Ecclesias: & quid apud Ecclesias

S 4 Monialium